

РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО ВНУТРІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ У СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Реалізація державних програм реформування, а також розвитку економіки України вимагає існування ефективної системи державного фінансового контролю. Фінансово-економічний та соціально-політичний добробут суспільства залежить насамперед від того, наскільки достовірною є інформація, яка надається цією системою.

Широка сфера застосування фінансового контролю дає змогу стежити за дотриманням економічної безпеки держави, досягненням фінансової самодостатності регіонів, секторів й галузей економіки, збалансованістю державного й місцевих бюджетів, захищеністю фінансово-економічних інтересів громадян і суспільства, а також впливати на весь економічний процес держави загалом.

Вагоме місце у системі державного фінансового контролю займає державний внутрішній фінансовий контроль. Різними аспектами проблем державного внутрішнього фінансового контролю займалися вітчизняні фахівці: О. Барановський, З. Варналій, О. Василик, В.Воротін, М. Єрмошенко, Я. Жаліло, В. Кравченко, А. Максюта, В. Мельничук, С. Степашин, П. Петренко, В. Федосов та інші.

Державний внутрішній фінансовий контроль є важливим інструментом державного управління, що дає змогу досягти виконання потрібних завдань та зменшити кількість проблемних питань, пов'язаних з діяльністю органів державного і комунального сектору. Метою державного внутрішнього фінансового контролю є забезпечення ефективного управління державними ресурсами шляхом належного функціонування внутрішнього контролю.

Державний внутрішній фінансовий контроль повинен виконуватись з неухильним дотриманням вимог законодавства. На здійснення державного внутрішнього фінансового контролю повинно затрачатись мінімум державних ресурсів, водночас забезпечуючи належну якість таких результатів. Разом з тим, він повинен виконуватись ефективно та прозоро, всі операції мають бути задокументовані. Саме завдяки цьому, підвищиться ефективність використання державних фінансів, які мають вирішальне значення для економічного розвитку країни та суспільного добробуту.

На сьогоднішній день саме через наслідки світової економічної кризи виникла необхідність удосконалення фінансово-бюджетної політики й формування відповідних механізмів державного фінансового контролю як вагової складової фінансової системи держави. Тому, актуальною в даних умовах, являється реалізація Концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю, яка була розроблена Міністерством фінансів і Головним контрольно-ревізійним управлінням України. Оскільки, як відомо, Концепція характеризує організаційні та методологічні засади державного внутрішнього фінансового контролю та спрямована на підвищення ефективності функціонування державних фінансів, вдосконалення бюджетного процесу, що має досить вагоме значення для суспільного добробуту та економічного розвитку країни загалом.

Саме внутрішній контроль - інструмент управління, що допомагає керівництву в управлінні і виконанні завдань, це цілісний процес, який здійснюється керівниками управлінь та його персоналом і який має на меті визначити ризики та забезпечити раціональну впевненість у досягненні мети управління. Під час організації внутрішнього контролю повинні бути чітко визначені та розподілені обов'язки окремих працівників для перевірки різних напрямів звітності, а також встановлені межі їхніх повноважень згідно покладених обов'язків. Не можна допускати, щоб одна особа контролювала всю операцію з початку до кінця. Саме контрольні заходи допоможуть керівнику установи переконатися, що управлінські вказівки виконуються,

здійснюються на всіх рівнях управління, і в усіх заходах, підрозділах та функціях. Державний внутрішній фінансовий контроль повинен давати змогу викладати управлінське судження та виявляти ініціативу з метою підвищення ефективності і результативності діяльності, а також зниження затрат.

Проте, система державного внутрішнього фінансового контролю в Україні не має достатнього наукового, інформаційно-технічного та кадрового забезпечення. Створення сучасної системи державного внутрішнього фінансового контролю потребує врахування традицій країни у сфері державного управління, державного та адміністративно-територіального устрою і процесу його вдосконалення. Саме Концепція розвитку державного внутрішнього фінансового контролю спрямована на зміну ідеології фінансового контролю відповідно до норм і правил Європейського Союзу, де охарактеризовані основні завдання з реформування системи державного внутрішнього фінансового контролю.

Правильне визначення на законодавчому рівні суті державного внутрішнього фінансового контролю допоможе збалансувати, а також оптимізувати організаційні структури з контролю. Необхідним є також створення єдиного правового поля для розвитку державного внутрішнього фінансового контролю - як складової частини державного управління та внесення відповідних змін до законодавства, створення умов для ефективного функціонування системи внутрішнього контролю в органах державного й комунального сектору, створення належної інформаційно-комунікаційної інфраструктури, налагодження зв'язків із громадськістю й засобами масової інформації.

Отже, державний внутрішній фінансовий контроль є невід'ємним складовим елементом державного фінансового контролю, але через відсутність належного законодавчого регулювання цього виду державного фінансового контролю ускладнюється впровадження і закріплення державного внутрішнього контролю в управлінні економікою та фінансами держави.